

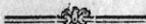
Tudománybéli dolgok.

A' Németek eddig elé úgy vélekedtenek, hogy most az élő nyelvek közül egygy fints, az övéket ki-vévén, a mellyenn minden táttatnak (Syllabának) bizonyos mértéke volna; és hogy ezen okra nézve egyedül tsak ők koholhatnak a régi Görögöknek és Rómaiaknak szabások szerént verseket. De ez tsak attól vólt, hogy tellyesféggel nem esmérték nap-keleti szomszédjaikat. Mert a Magyarok, Tsehek és Tótok azon módonn nem tsak a forok végekenn egygyező, hanem mértékre vett verseket-is írhatnak s írtanak régtől fogva, sőt előbb-is, hogy sem a Németek, a kiknek hat lábu verseik igen alkalmatlanok; mivel mind ugrándozók: kevés olyan szavaik lévén, a mellyekben egymás után két hofszú táttat következnék. Én a leg-régibb Magyar könyvekben (az énekeket ki-veszem), Római szabású verseknél egyebeket nem-is találtam. Sőt olyan közönségesek azok a Magyaroknál, hogy némelly káromkodásokat-is azokba foglaltak. Sz. Ágostonnak a múlt Száz elejénn fordított egygy elmélkedése felett ilyen vers vagyon:

A ki világ szerező, mire, jól meg-látsa, menendő,

Az út jár méllyen, rakva veszélyyel igen.

Most pedig T. Szabó Dávid Uram egész könyvekkel mutatja-meg a világnak, minü szépen folynak nem tsak a Hexameterek, hanem akar melly lantos szabású versek-is (metra lyrica) a Magyar szóban. Még 1777dik esztendőben nyomtattattak e'-féle feles versei; mellyeknek eleikbe e' vagyon téve: Új mértékre vett külb verseknek bárom könyvei, mellyeket szerzett Esztergam Megyebéli Pap, Erdélyi Baróthi Szabó Dávid, mostan a Kassai Fő Iskolákban az ékesen szóllásnak Királyi Professora. Kassán. Elöl a szók mértékjeiről való rövid oktatás vagyon

gyon. A h betűt tättoként-is vészí; melyet én egygy könnyen nem tselekízem. A versek mind egygyre igen gyönyörűek és könnyen folynak, még a Horatiusból fordítottak - is: p. o. azon Óda, melly így kezdődik: Exegi monumentum aere perennius, imígy vagyon Magyarúl ki-téve:

Munkám végbe vivém, mellynek az értzeken
Tartósága ki-tesz, s győzi magas torony
Égig nőtt tetejét. s. a' t.

Külömb külömbféle alkalmatosságakkal írt versek foglaltattak ezen 3 könyvbe. A tréfások nékem leginkább tetízenek. Hogy a verseknek szép vóltokról ki ki maga ítélfessen, a ki még azokat nem olvasta, például egynéhányat ide téfzek, azon Eklogából, mellynek felibe ez vagyon írva: Virthöl bútsú vétel.

Dámon.

S hát tsak ugyan bútsút vészísz Virthi határtól,
És Kasfára sietísz, Litzida?

Litzidás

Maradásom irígylik,
Óh Dámon! az egek. Mennem kell.

Dámon.

Itt hagyod három

Eszkendős szállásod? ezen szép réteket; s a t.

Az első könyvben hat lábu, a másodikbann alagyás, a harmadikbann lantos versek vagynak. A másod rendbéli Munkája, a mezei gazdaságról, vagy, a mint ő kegyelme nevezi, a paraszti majorságról, Vannierből való fordítás, hat lábbal mérséklett versekbenn. Ennek még tsak az első része jött világosfágra a múlt esztendőbenn. A második-is, a' mint hallom, majdan el-készül. Adja Isten!

M e n t s é g.

Ezen leveleknek széllyel-küldetetések még nintsen olyan rendbe szedve, hogy rendes járásokat és minden váltóknak kezekhez való adattatásokat reményihetnők. Azért kérjük azokat, a kik né talám az első levelek közül valamellyiket nem vették, hogy az eránt magokat az itt valló Ts. K. Fő. Posta Tisztfégnél tsak egygy két szóból álló írással jelenték. Meg-küldetetik azonnal nékik az-is, a mi eddig el-maradott. Némellyeknek a Posta nevezeti alatt küldetetik, a kik magok nevekre kívánták. De a zürzavarból még eddig ki-nem kelhottünk. Tsak egyfázlára álljon á dolog; majdan másképpen léfzen folyamatja. R.

Patzkó Ferentz Könyv-nyomtatónál Pofonbann.